

припустити, що при рівних ставках оподаткування ефективна ставка оподаткування прибутку для малого підприємства буде більшою [2]. У таких випадках застосовуються знижені податкові ставки. Дана практика застосовується в Бельгії, Канаді, Фінляндії, Японії, Люксембургу і Великобританії. Швейцарія використовує прогресивне оподаткування прибутку корпорацій. У Канаді контрольовані канадцами приватні корпорації одержують податкову знижку, що зменшує федеральний податок на 16%.

У Франції для підприємств із сукупним річним оборотом, що не перевищує певної межі застосовується контрактний податок або *forfait*. Контрактні методи відрізняються від інших методів визначення податкового зобов'язання тим, що вони ґрунтуються на попередній згоді між платником податків і податковою владою щодо встановлення податкових зобов'язань, виходячи з оціненого, а не фактичного прибутку.

В Ізраїлі застосовується метод визначення податку, заснований на зобов'язанні за непрямыми ознаками, *tachshiv*. Прибуток встановлюється в залежності від виду діяльності малого підприємства і від наявності в його розпорядженні необхідних для діяльності чинників, які важко сховати при перевірці. Застосування цього методу може бути доцільним для тих видів діяльності, де можливо визначити прибуток за зовнішніми ознаками [1].

Але чи діятимуть дані методи оподаткування, що впевнено функціонують у відповідних країнах в Україні? Адже, наприклад, застосування контрактних методів вимагає високої кваліфікації податкових

інспекторів і дійового контролю вищих органів за їхньою діяльністю. У будь-якому випадку, з досвідом іноземної лаконічності та справедливості нашим завданням залишається побудова такої альтернативної системи оподаткування, яка задовольняла б усі, потреби розвитку малого бізнесу в Україні. Запорукою цього є подальший розвиток загальних засад державної політики у цій сфері, адаптація законодавства до загальноєвропейських міжнародних стандартів.

Таким чином, досвід економічно розвинених країн свідчить, що застосування альтернативних режимів оподаткування з метою стимулювання розвитку малого бізнесу є ефективним на початкових етапах трансформації економіки держави при радикальній зміні системи організації національної економіки. Тривале застосування альтернативних режимів оподаткування підвищує ризик використання суб'єктів малого бізнесу у схемах ухилення від сплати податків. Досвід розвинених країн світу свідчить, що вищу фіскальну ефективність мають цільові інвестиційні преференції малому бізнесу, елементи прогресивного оподаткування прибутку, спрощення реєстрації малого бізнесу, спрощення ведення обліку та складання звітності. З точки зору фіскальної та регуляторної ефективності існування кількох режимів оподаткування в одній національній економіці є не виправданим. У контексті стимулювання розвитку малого бізнесу ефективнішим є комплексне застосування заходів підтримки малого бізнесу (фіскальних та адміністративних) в рамках єдиної національної податкової системи.

Література

1. Гончаров Н. В. Напрями розвитку інтеграційних процесів у сфері фінансової підтримки малого підприємництва / Н. В. Гончаров // *Фінанси України*. – 2014. - № 8. - С. 75-83.
2. Касьяненко М. М. Організація роботи та управління органами державної податкової служби України : навч. посібник / М. М. Касьяненко, М. В. Гринюк, П. В. Цимбал. – Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. – 229 с.

УДК 351.713:336.226.322(477)

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ В УКРАЇНІ

Кушнір Т. – ст. 4 курсу., гр. Фвн-41

Науковий керівник – к.е.н., викладач Волошук Р. Є.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

На сьогоднішній день адміністрування податку на додану вартість, в Україні залишається найбільш значущими та актуальними у сфері взаємовідносин держави і платників податків. Від моменту запровадження ПДВ у 1992 році і до теперішнього часу відбуваються численні дискусії як з приводу доцільності запровадження даного податку, так і щодо вдосконалення методів та інструментів його адміністрування. Дана тема є актуальною особливо сьогодні коли відбуваються численні, постійні зміни Податкового кодексу, у тому числі це стосується податку на додану вартість. Так, з початку поточного року набули чинності нові правила адміністрування податку на додану вартість в Україні.

Питання адміністрування ПДВ досліджувала низка вчених, серед яких можна виділити таких як: М. О. Матухно [1], К. В. Колісниченко, А. О.

Цибульова [2], О. М. Тимченко та інші. Проте деякі аспекти справляння ПДВ потребують дослідження з подальшою розробкою напрямів вдосконалення.

Метою статті є дослідження сучасного стану адміністрування ПДВ і на цій основі розробка напрямів підвищення ефективності справляння даного податку.

Податок на додану вартість в Україні є одним з найбільш суперечливих податків. Адже з одного боку він є важливим джерелом наповнення державного бюджету, а з іншого, – нестабільність регулювання та складне адміністрування, можуть призвести до економічної загрози країни. Це пов'язано з недосконалістю адміністрування та механізмом функціонування.

Оскільки ПДВ є непрямим податком, то це накладає відбиток на специфіку його адміністрування. Те, що податок непрямий означає, що сума податкових

зобов'язань входить до вартості товару (робіт, послуг) та сплачується споживачем, при купівлі, але саму суму податкових зобов'язань державі сплачує продавець. Економічна сутність ПДВ полягає в тому, це податок споживання, оскільки за ланцюговим ефектом, врешті-решт, податкові зобов'язання перекладаються на кінцевого споживача товарів, робіт чи послуг [1].

Суть ПДВ розглядають не лише як теоретичне значення, а й правильне практичне його застосування. Суть даного податку сформований на основі викривленого трактування і це призвело до неправильного сприйняття податку платниками. Пошук шляхів вдосконалення системи адміністрування ПДВ вимагає продовження наукових досліджень податку з метою донесення до практиків вірного трактування податку та розуміння механізму його функціонування і адміністрування [2].

Під системою адміністрування ПДВ слід розглядати взаємовідносини між державою, суб'єктами господарювання та органами фіскальної служби, як сукупність взаємопов'язаних управлінських процедур, операцій та функцій прикладного характеру, які здійснюються органами виконавчої влади в безперервному циклічному процесі реалізації податкової політики держави з

метою забезпечення мобілізації податків і податкових платежів до централізованих фондів грошових коштів держави та органів місцевого самоврядування [3]. Система адміністрування ПДВ зазнала суттєвих змін. Ці зміни були зумовлені в основному спробою наближення практики адміністрування до кращих світових стандартів.

Зі змінами до ПКУ від 1.01.2016 р. набули чинності нова система адміністрування ПДВ. Наприклад аграрії будуть змушені платити ПДВ, чого не робили раніше, але будуть мати певні поступки - частину ПДВ упродовж наступного року агробізнес залишатиме собі. А позитивною зміною Нового податкового кодексу експерти бачать бажання зменшити тиск на платника податків, обмеживши контакт із інспекторами і перейти на електронні послуги. Так на сьогодні електронні послуги запроваджені майже кругом [4].

Отже, адміністрування ПДВ в Україні є недосконалим. Тому на нашу думку першочерговими завданнями, вирішення цієї проблеми мають бути визначення справедливої вартості ціни товарів, робіт і послуг, що є базою оподаткування ПДВ; процедури відстеження і визнання угод, які укладаються виключно з метою формування фіктивного податкового кредиту, недійсними.

Література

1. Матухно М. О. Система адміністрування ПДВ в Україні : стан та перспективи : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Матухно Марина Олександрівна ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь, 2015. - 244 с.
2. Цибульова А. О. Адміністрування податку на додану вартість / А. О. Цибульова // Наукові записки. - 2013. - Вип. 14. - С. 3-7.
3. Матухно М. О. Система адміністрування ПДВ в Україні: стан та перспективи / М. О. Матухно // Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1 : Економіка. - 2014. - Вип. 3. - С. 142-146.
4. Новини і публікації : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.interstandart.com.ua>.

УДК 351.713:336.01

ДИСКУСІЙНИЙ АСПЕКТ ВИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ У ФІНАНСОВІЙ ТЕОРІЇ

Літвінов О. – ст. 4 курсу, гр. Фвн-41

Науковий керівник – к.е.н, викладач Волощук Р.Є.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Прийняття Податкового кодексу України стало результатом багаторічної роботи, яка спрямована на постійне вдосконалення податкового законодавства. Саме цим кодифікованим законодавчим актом запроваджено низку категорій та інститутів, які суттєво впливають на правовий режим відносин у сфері оподаткування. Саме однією з таких категорій є адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів), або ж податкове адміністрування.

У податково-правовій науці проблеми податкового адміністрування є предметом підвищеної уваги. Як результат – поява спеціальних наукових досліджень, спрямованих на з'ясування його правової природи, виявлення співвідношення з іншими правовими категоріями, зокрема «податкова політика», «податкове регулювання», «податковий обов'язок», «податковий контроль» тощо. Серед відомих вітчизняних та зарубіжних науковців можна виділити найбільш вдалі трактування дефініції «адміністрування податків» таких авторів, як:

В. П. Хомутенко, І. С. Луценко, А. В. Хомутенко, В. М. Мельника, Ю. Б. Іванова, Л. М. Карпова, В. Л. Андрущенко, А. А. Журавлева та інші.

Вітчизняні науковці І. С. Луценко та В. П. Хомутенко ототожнюють термін адміністрування податків, як: «управлінську діяльність керівників та органів управління, яка здійснюється здебільшого через накази та розпорядження» [1, с. 13]. Якщо розглядати твердження авторів, то можна зауважити, що науковці не повною мірою розкривають суть даного поняття, адже адмініструванню податків властива не лише управлінська діяльність органів управління, а й ступінь розвитку держави.

Дещо інакше трактує адміністрування податків В. М. Мельник: «...це управлінська діяльність органів державної виконавчої влади, яка пов'язана з організацією процесу оподаткування, засновується на державних законодавчих і нормативних актах та використовує соціально зумовлені і сприйняті правила» [2, с. 127].